

14. poglavlje:

Priprema za dječji vrtić i školu

U nekim zajednicama postoje ustanove za brigu o maloj djeci dok njihove obitelji rade. Nazivaju se dječji vrtić, dnevni boravak djece, centar za brigu o djeci, mala škola ili jaslice.

Slijepo ili slabovidno dijete može s drugom djecom boraviti u takvoj ustanovi. Kada je dovoljno staro, trebalo bi krenuti u školu kao i druga djeca te dobi. Kako biste ta iskustva učinili zabavnima i uspješnima, vi možete:

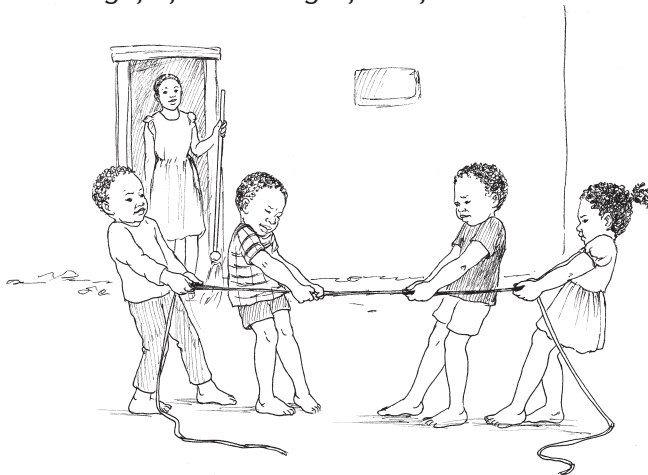
- pomoći svom djetetu da se pripremi za vrtić ili školu
- pomoći osoblju vrtića ili učitelju u školi da se pripremi za vaše dijete

Kako pomoći djetetu da se pripremi za vrtić i školu

► Kako da se nauči igrati sa skupinama djece

U školi će se vaše dijete puno igrati s drugom djecom. Puno prije polaska u školu, vi mu možete pomoći da se pripremi potičući ga na igru s drugom djecom i pomažući drugoj djeci da se igraju s njim.

Ako vaše dijete ima iskustvo igranja s prijateljima prije nego krene u školu, bit će mu lakše steći nove prijatelje kada krene u školu.

► Kako da nauči kako izgleda vrtić ili škola

Ako vaše dijete ne provodi puno vremena sa starijom djecom, možda neće razumjeti što se događa u vrtiću ili u školi jer mnoga djeca nauče što je škola slušajući priče o školi. Osim toga, slijepo ili slabovidno dijete može se uplašiti toga što će nekoliko sati biti odvojeno od obitelji. Da mu pomognete u razumijevanju vrtića ili škole::

Pričajte mu o nekim uzbudljivim stvarima koje se događaju u vrtiću ili školi.

Ali ja tamo neću nikoga poznavati. Bit ću sama.

Steći ćeš nove prijatelje, slušati razne priče i zabavljati se.

Zamolite starije dijete da se igra "škole" s vašim djetetom.

Sada sam ja učitelj. Ovo je slovo "O".

► Kako da upoznate vrtić ili školsku zgradu

Vaše dijete će se ugodnije osjećati prvog dana škole ako je već prije posjetilo školu i naučilo se samostalno snalaziti. Pokušajte posjetiti i upoznati učitelja kada u blizini nema druge djece.

A ovdje ćeš sjediti, Cheng.

Pokušajmo doći od tvog mjesta do vrata.

Kako pomoći školi da se pripremi za vaše dijete

► Kako pomoći učitelju da razumije vaše dijete

Učitelj koji nije radio sa slijepom ili slabovidnom djecom može biti nesiguran u to kako poučavati vaše dijete. Vi znate više o svom djetetu od bilo kog drugoga i ima mnogo stvari koje možete podijeliti s učiteljem. Evo nekoliko stvari o kojima biste mogli popričati s njim:

- Opišite mu djetetove vještine i sposobnosti.
- Pokažite mu kako da pomogne vašem djetetu u kretanju po školi.
- Ako vaše dijete ima ostatak vida, objasnite što može vidjeti i kako se koristi vidom
- Podsjetite učitelja da dijete ne vidi geste i izraze lica, tako da sve upute moraju biti dane govorom.
- Razgovarajte o svim problemima koje vaše dijete ima.
- Pružite informacije o sljepoći i o tomu kako ona utječe na djetetov razvoj.

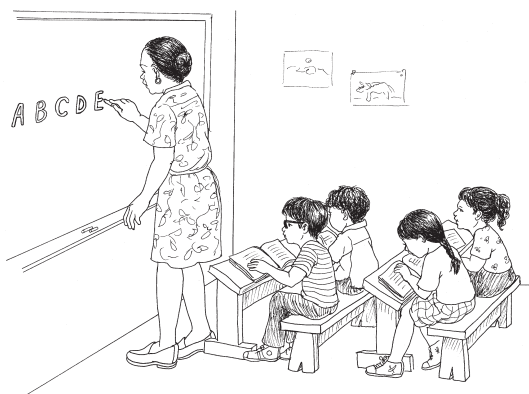
Odjeljak o tome kako članovi zajednice mogu pomoći, koji počinje na 126. stranici, sadrži prijedloge koji bi mogli biti korisni i učitelju. Posebno biste trebali razgovarati o tome kako pomoći djeci da razumiju sljepoću i načinima uključivanja djece s oštećenjem vida u dječje igre.

► **Kako da pripremite učionicu za vaše dijete**

Razgovarajte s učiteljem o učionici i pokušajte smisliti kako biste na jednostavan način učinili prostoriju sigurnijom i udobnijom za vaše dijete. Bilo bi dobro:

- objasniti kako slijepo dijete može naletjeti na predmete i da je važno da vrata budu potpuno otvorena ili zatvorena
- objasniti važnost ostavljanja stvari na istom mjestu tako da se vaše dijete može sa sigurnošću kretati po prostoriji
- odlučiti bi li bilo bolje da vaše dijete sjedi u prednjem dijelu prostorije, u blizini učitelja.

Ako vaše dijete vidi slova abecede, učiteljica bi trebala pisati na ploču velikim podebljanim slovima i često provjeravati može li ih dijete vidjeti.

Priprema za čitanje i pisanje

Ako vaše dijete ima ostatak vida, pokušajte ustanoviti bi li mu išta moglo pomoći da vidi slova. Ako može vidjeti slova, moglo bi čitati koristeći:

naočale

povećalo (komad stakla koje sitna slova čini većima)

knjige s krupnim tiskom u kojima su slova veća tako da ih je lakše pročitati

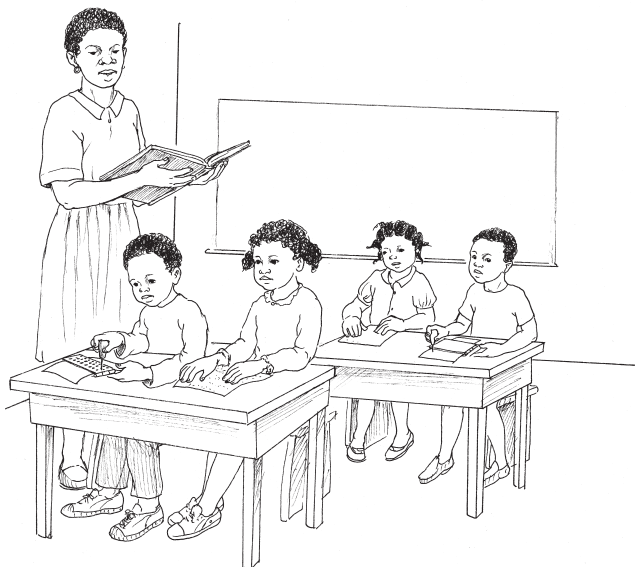
Ako dijete ima problema s čitanjem u školi, možete mu pomoći tako da:

- zamolite nekoga da mu naglas čita knjige i lekcije
- zamolite nekoga da snimi knjige na audio traku, tako da ih dijete kasnije može slušati
- razmotrite učenje Brailleova pisma (vidi 139. str.). To bi mogao biti najbolji izbor ako je vjerojatno da će se djetetov vid tijekom vremena pogoršati.

Učenje Brailleova pisma

Ako vaše dijete ne vidi slova ili je slijepo, posebno obrazovan učitelj/defektolog koji ga može naučiti čitati i pisati upotrebom sustava koji se naziva Brailleovo pismo. Ono se može činiti složenim, ali samo zato što vam je nepoznato. Većina djece i odraslih bez poteškoća može naučiti Brailleovo pismo.

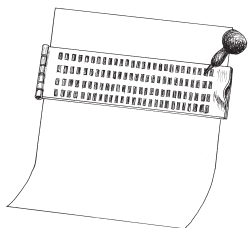
Postoje posebne škole i razredi za slijepu djecu i učitelji/defektolozi koji ih poučavaju Brailleovu pismu.

Dijete čita Brailleovo pismo tako da prelazi prstima preko uzorka ispupčenih točaka koje predstavljaju slova abecede. Ta slova čine riječi, ovako.

Za pisanje Brailleovog pisma, dijete se može koristiti različitim oruđima. Ovo su najuobičajenija oruđa za pisanje – tablica i šilo.

Dijete piše koristeći tablicu i šilo tako da vrh šila utiskuje u čvrsti papir učvršćen na tablicu. Šilo oblikuje točke na papiru. Dijete zatim može okrenuti papir i prstima pročitati istisnute točke.

Dijete će lakše naučiti Brailleovo pismo ako ima jake, savitljive prste. Za više informacija o tome pogledajte str. 98.

Škola je važna za svu djecu

Budući da se slijepoj djeci često ne pružaju jednake mogućnosti kao djeci koja vide, škola je vrlo važna za budućnost slijepog djeteta. Slijepa djeca mogu ići u školu i puno naučiti, uključujući vještine koje će im trebati da zarade za život.

U nekima mjestima slijepa djeca mogu ići u posebne škole za slijepe. Neke mjesne škole mogu imati posebne programe za slijepu djecu. Uz dodatnu pomoć, slijepa djeca mogu dobro napredovati u razredima s djecom koja vide.

